

EL COL·LECTIU JOVE EN I MÉS ENLLÀ DE LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA.

TROBADA DEBAT - 5 d'octubre de 2021 -

Eduard Furró / Maria Crehuet

INTRODUCCIÓ.

A la societat ens estem plantejant, a nivell mundial, una transició del sistema energètic de combustibles fòssils i urani a un 100% fonts renovables i necessitem terminis no més enllà de l'any 2050.

Per tant és evident que un projecte d'aquest abast necessita de la cooperació de tots però també és cert que els principals artífexs d'aquest procés han de ser les actuals generacions entre 3 i 35 a 40 anys.

Són les generacions que viuran i gaudiran de ple aquesta transformació i els seus resultats, uns, professionalment i d'altres aprenent i formant-se per poder prendre relleu (o en patiran més les conseqüències de no haver-la sabut fer).

La Transició energètica forma part indescindible d'un canvi també profund dels comportaments socials que afecta a les pròpies escales de valors en les que hem viscut, especialment durant el darrers 50 anys.

Sens dubte són moments de canvis de gran calat, sense precedents, i per tant comporten incerteses i tensions però alhora oportunitats de construir un model de vida respectuós vers la natura, els recursos i per tant també socialment més just.

La realitat però, especialment en el nostre país, és que aquest col·lectiu jove no ho té realment fàcil per incorporar-se activament a aquest repte, al menys des de la perspectiva duta fins avui en que el sistema ho facilitava tot i només calia deixar-se portar per el corrent.

El propi model ens ha conduït a un atzucac on ja no és possible continuar i per tant el sistema és incapaç de proveir continuïtat i aquell proteccionisme acomodatiu.

Malgrat els missatges ecologistes, de pensadors i estudis científics que fa anys i anys que alerten de la necessitat de reaccionar enfront de la fi enunciada del model, la realitat és que no ens hem anticipat i ara cal actuar d'immediat i dins un escenari ja força deteriorat i poc favorable a un canvi amb comoditat.

Cal un gir radical de model, a curt termini, i això comporta voluntat, esforç, dedicació, imaginació i per tant treball en tots els fronts tant socials com laborals. Tot, fins i tot el lleure (al menys tal com l'entendem a dia d'avui) ha de quedar relegat i al marge de treballar per el canvi. Cal situar el treball responsable en l'eix conductor de tota activitat.

No obstant, aquesta tasca col·lectiva que ens proposem-obliguem, no te perquè ser una tasca avorrida si no que, donant-li el sentit que cal, pot esdevenir tant interessant com per poder gaudir-la de valent.

Necessitem incorporar els nous conceptes en l'ensenyament, des de les escoles bressol fins a les escoles del treball, universitats i escoles de negoci.

Cal posar en marxa la producció en proximitat, el reaprofitament i el reciclatge.

Cal aprendre a ser conscients de les necessitats reals i aturar la compra compulsiva de tot allò que no es necessari.

Cal utilitzar les eines telemàtiques i les noves tecnologies aplicades al treball i relegar a segon terme els seus usos lúdics, prescindint dels banals.

Cal produir i portar productes km0 al mercat i prioritzar la seva compra en front d'altres productes externs, encara que aquests s'ofereixin a un menor preu de venda.

És necessari prioritzar aquesta compra malgrat el preu comporti un ajust en el consum.

El propi procés de transició energètica obre un potencial de mercat, a Catalunya, de l'ordre de 90.000 milions d'euros, a implementar en un termini de 30 anys, i dels que al voltant de 18.000 milions corresponen a instal·lacions de captació d'energia per a usos propis dels sectors domèstics, serveis, indústria, mobilitat i agricultura, ramaderia i pesca, és a dir de l'ordre de 600 milions anuals d'euros a l'abast de petites i mitjanes empreses de proximitat.

Les experiències de societats més capdavanteres ens mostren la necessitat d'aportar iniciativa, empenedoria, esforç, imaginació i sobre tot treball, i més treball perquè hem d'estar convençuts que l'objectiu ho val en escriure.

Com diu Greta Thunberg, els adolescents no volem que ens donin esperances sinó veure actuar als adults com si la casa s'estigués començant a cremar.

Però sembla també evident que cal facilitar uns escenaris favorables on aquestes accions es puguin desenvolupar amb força.

Què podem doncs aportar entre tots per facilitar els coneixements, les eines i les accions que ajudin a fer més efectiu i planer el camí i els reptes a aquestes generacions?.....

Aquest serà l'objectiu de debat d'aquesta trobada CMES.

QUALCUNES CONCLUSIONS DEL DEBAT.

APRECIACIONS MANIFESTADES PER EL COL·LECTIU JOVE.

El joves reben formació a alt nivell amb expectatives de llocs de feina remunerats i bon nivell de vida però es troben amb unes economies centrades en els serveis i llocs de treball de baix valor afegit.

Desànim per poca visió de futur.

Desafecció per manca de perspectiva de recorregut laboral i nivell de vida.

Els eduquem per rebre el peix però no els ensenyem a pescar.

Predisposició a desplaçar-se a viure fora de les grans conurbacions a través del teletreball, però els sectors són molt limitats.

Desconcert degut als discursos oposats entre creixement i decreixement.

ANALISI DE SITUACIÓ.

FORTALESES.

Les perspectives socials i laborals de futur immediat són potencialment immenses. El canvi de model energètic vers les renovables i el canvi d'economies productives a km0, reaprofitament, reciclatge etc....representen un camp molt important per a tots els nivells professionals i per tant amb molt futur.

ESCULLS.

Manca d'empenedoria.

Un important ostracisme de l'economia productiva Catalana.

Hi ha molta afecció dels joves vers les fonts renovables de l'energia però es correlaciona més vers la seva digitalització i l'ús del big-data que no pas sobre la seva implementació tecnològica.

Disposem d'un potencial jove brillant i preparat però manca una planificació amb visió global de País.

QUALCUNES PROPOSTES D'ACCIÓ.

Mostrar als joves les possibilitats de futur. Ensenyar a pescar.

Catalunya disposa de poc espai en relació als habitants i per tant és vital una planificació en base a un projecte comú resilient.

La imatge bucòlica de deixar les ciutats per anar a viure en el medi rural, apareix històricament cada cop que patim una pandèmia o una crisi econòmica, per tant és un símptoma dels moments i de la manca de projecte que estem vivint.

Revaloritzar la imatge social de l'empresari emprenedor local i menestral.

Difondre, a través dels mitjans de comunicació i xarxes socials, els nous escenaris i els conceptes de Creixement en valors, Decreixement en l'ús dels recursos finits i Abandonament de l'ús de productes innecessaris o banals.

Recuperar la visió social de la importància de la Formació Professional i potencial les formacions tecnològiques menestrals.

Orientar les línies de recerca a sistemes, productes i tecnologies per a l'utilització de recursos renovables (energia, fusta, cànem, paper, llana,...etc) , als finits però molt abundants i als fàcils de reutilitzar i reciclar.

Cal una disrupció entre passat i futur per centrar esforç en noves escales de valors vers una nova fita de futur.

Treballar vers unes idees força de gran calat social.

C. Riba - J. Montero - J.M. Peirò - J. Parès - J. Gaya - J. Sempere - G. Riba -
M. Crehuet - J. Pujol - Carlos - J. Caba - M. Estorach - X. Flotats - C. Garcia -
J. Centelles - L. Tudurí - E. Furró.

5 octubre de 2021.